

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad
Emma Bonnevier

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Underlag till kontrollstation 2015 för anpassning till ett förändrat klimat

Sammanfattning

- Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) delar utredarens uppfattning att klimatanpassning måste vara ett långsiktigt och strategiskt arbete.
- SKL instämmer i att departementsöverskridande forum behöver etableras för klimatanpassning.
- SKL anser att det är angeläget att ett forum etableras som säkerställer samordning mellan berörda nationella myndigheter men samordningen bör ske av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
- SKL anser att ansvarsfrågan och frågan om ökad nationell finansiering är mest skyndsamma att utreda.
- SKL ställer sig positiv till förslaget om att ökad nationell finansiering ges till kommunerna för att säkerställa lokal samordning men det räcker inte. Det stora behovet för kommunerna är stöd för genomförande av förebyggande åtgärder där finansiering saknas.
- SKL delar uppfattningen att de tillgängliga stadsbidrag som kommuner kan söka för åtgärder från MSB inte räcker till.
- SKL ifrågasätter om det behövs en fristående utredning igen för hur kostnaderna för klimatanpassning ska finansieras och hur ansvaret ska fördelas. Det tar för lång tid innan frågan klargörs samt det tar oacceptabelt lång tid innan Sveriges arbete med åtgärder startar.
- Länsstyrelserna behöver fortsätta att utveckla planeringsunderlag för den kommunala planeringen.
- Kommunerna måste få bättre vägledning i hur hänsyn till klimatpåverkan ska ske i den fysiska planeringen så att inte nya risker uppstår.

Sveriges Kommuner och Landstings synpunkter

SKL delar utredarens uppfattning att klimatanpassning måste vara ett långsiktigt och strategiskt arbete. Idag saknas en nationell samordning för Sveriges arbete med förebyggande åtgärder. Ingen nationell myndighet har ett övergripande ansvar för klimatanpassning och detta ser SKL som ett problem. SKL anser att MSB är den myndighet som bör samordna det statliga myndigheternas arbete med frågan eftersom MSB är en naturlig ingång för kommunerna.

För att klimatanpassning ska kunna genomföras på lokal och regional nivå krävs nationellt stöd och ett nationellt ansvar.

Länsstyrelserna behöver fortsätta att utveckla planeringsunderlag för den kommunala planeringen. Det är av stor vikt att kommunerna kan erhålla underlag som är på en sådan nivå att det kan användas i den kommunala planeringen för bedömning av riskerna med klimatförändringarna. Idag är kraven på försiktighetsåtgärder vid nybyggnation inte tydliga och det är inte samordnat så att alla länsstyrelser ställer krav på samma sätt på den kommunala planeringen. Här behövs bättre vägledning för att kommunerna ska kunna ta sitt ansvar i den kommunala planeringen att beakta klimatförändringarna.

SKL ser positivt på utredarens förslag om ökad finansiering till kommuner för att bl.a. förbättra samordning men SKL efterlyser framför allt finansiering för att kommuner ska kunna genomföra konkreta åtgärder. SKL anser att det tar oacceptabelt lång tid innan Sveriges arbete med förebyggande åtgärder startar. Att anpassa befintliga miljöer till klimatförändringar kräver mycket resurser och det är ett förebyggande arbete som kan bespara samhället stora kostnader. Kommuner kan söka stadsbidrag från MSB och liksom utredaren fastställer så är medlen mycket begränsade.

Finansiering av förebyggande åtgärder behöver klargöras men SKL ifrågasätter om det behövs en fristående utredning igen för hur kostnaderna för klimatanpassning ska finansieras och hur ansvaret ska fördelas. Om en ny utredning tillsätts så ställer sig SKL positiv till att kommuner får nationell finansiering under en begränsad tid. Dock anser SKL inte att finansieringen endast ska gå till samordnade insatser utan kommuner bör själva kunna prioritera var man anser att pengarna gör mest nytta.

Gällande frågan om ansvar så fastställs det i utredningen att det behövs ett förtydligande av roller och mandat för aktörer på såväl lokal nivå som på nationell nivå. SKL instämmer i detta och SKL har tidigare lyft problematiken med den alltför oklara uppdelningen av ansvar och finansiering av åtgärder. Som ovan nämnt ifrågasätter SKL huruvida det är trovärdigt att åter tillsätta en utredning innan frågorna om ansvar och finansiering fastställs. Detta fördröjer Sveriges förebyggande åtgärdsarbete.

Klimatanpassningsfrågor berör många områden – allt från miljöfrågor, byggande och infrastruktur till hälsa och infektionsrisker. Därför delar SKL utredarens förslag om att myndigheter m.fl. bör få inskrivet i sina instruktioner att arbeta med klimatanpassning inom sitt ansvarsområde. SKL delar också utredarens syn att det bör fastställas en kontaktpunkt inom de departement som berörs av klimatanpassningsfrågor för att säkerställa en tvärssektoriell klimatanpassningspolitik.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande